

Vývoj dlhu verejnej správy v roku 2012

Výšku hrubého dlhu verejnej správy v roku 2012 zverejnil Eurostat dňa 22. apríla 2013¹. **Dlh vyjadrený ako percentuálny podiel na hrubom domácom produkte dosiahol úroveň 52,1%, čo je v porovnaní s rokom 2011 nárast o 8,8% HDP.**

Viac ako 97% celkového dlhu verejnej správy tvorí dlh ústredných rozpočtových organizácií (štátny dlh). Zvyšnú časť tvorí dlh ostatných subjektov, najmä dlh obcí a vyšších územných celkov (VÚC). V roku 2012 prispeli ostatné subjekty k zníženiu celkového dlhu o 0,1% HDP, naopak štátny dlh prispel k zvýšeniu celkového dlhu o 9,0% HDP.

Tab. 1: Dlh verejnej správy v rokoch 2011 a 2012

	mil. Eur	% HDP
Dlh verejnej správy v roku 2011	29 911,3	43,3
Dlh verejnej správy v roku 2012	37 244,5	52,1
Zmena dlhu	7 333,3	8,8
- z toho štátny dlh	7 394,9	9,0
- z toho dlh ostatných subjektov VS	-61,6	-0,1

Zdroj: RRZ, Eurostat, Návrh štátneho záverečného účtu SR za rok 2012

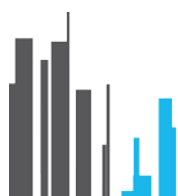
Nižšie uvedená tabuľka zobrazuje najvýznamnejšie negatívne a pozitívne vplyvy na zmenu dlhu v roku 2012. Negatívny vplyv v celkovej výške 10,8% HDP boli čiastočne kompenzované pozitívnymi vplyvmi sume 2,0% HDP.

Tab. 2: Sumárny prehľad príspevkov k zmene dlhu

	mil. Eur	% HDP
Dlh verejnej správy	7 333	8,8
Negatívne vplyvy	7 742	10,8
1. Hotovostný deficit štátneho rozpočtu	3 811	5,3
2. Systém Štátnej pokladnice	2 051	2,9
- nárast výpožičiek zo ŠP	-110	-0,2
- nárast vkladov v bankách	2 161	3,0
3. Prevzatie záväzkov z EFSF	1 321	1,8
4. Vklad do ESM	264	0,4
5. Prevzatie záväzkov nemocníc	130	0,2
6. Emisný diskont	151	0,2
7. Ostatné	14	0,0
Pozitívne vplyvy	-409	-2,0
8. Vplyv zmeny nominálneho HDP	-	-1,4
9. Diskont pri splatení	-311	-0,4
10. Zníženie dlhu obcí a VÚC	-62	-0,1
11. Kurzové rozdiely	-28	0,0
12. Vklady klientov v ŠP nepatriacich do VS	-8	0,0

Zdroj: RRZ, Návrh štátneho záverečného účtu SR za rok 2012, Správa o činnosti ARDAL za rok 2012, Výročná správa o činnosti ARDAL za rok 2011

¹ Eurostat press release, 22 April 2013: [Provision of deficit and debt data for 2012 - first notification](#)

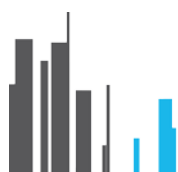

Negatívne vplyvy:

- Najväčší negatívny vplyv vo výške 5,3% HDP mal **hotovostný deficit štátneho rozpočtu**.
- Druhým najväčším negatívnym vplyvom vo výške 2,9% HDP bolo **zvýšenie hotovosti na účtoch v Štátnej pokladnici** v rámci refinančného systému. Je to dôsledku emitovania vyššieho nového dlhu ako bola celková potreba financovania v roku 2012 (splatný dlh, financovanie hotovostného deficitu ŠR a iné záväzky).
- Prevzatie záväzkov vyplývajúcich z mechanizmu EFSF a **vkład do systému ESM** prispeli ku zvýšeniu dlhu celkom 2,2% HDP.
- Úspory vo výdavkoch verejného zdravotného poistenia (poistovní) v roku 2012 sa premietli do **nárastu záväzkov nemocníc** v sume 0,2% HDP.
- **Emisný diskont** predstavuje rozdiel medzi nominálnou hodnotou dlhopisov (o ktorú sa zvyšuje záväzok štátu) a hotovosťou, ktorú pri emitovaní štát získa. Nižšia hotovosť je zahrnutá v položke hotovostného deficitu štátneho rozpočtu, preto emisný diskont zvyšuje dlh o 0,2% HDP.

Pozitívne vplyvy:

- Najväčší pozitívny vplyv malo zvýšenie **nominálneho HDP**, ktoré prostredníctvom menovateľa prispelo k zníženiu dlhu o 1,4% HDP.
- Vplyv **diskontu pri splatení** dlhu je opačný ako pri emisnom diskonte. V tomto prípade je diskont súčasťou hotovostného deficitu, avšak táto suma už nezvyšuje dlh.
- Ostatné subjekty VS znížili dlh verejnej správy o 0,1% HDP. Takmer výlučne bolo toto zníženie spôsobené **znížením dlhu obcí voči subjektom mimo sektor verejnej správy** (konsolidovaný dlh) vo výške 58 mil. Eur (0,1% HDP).
- **Kurzové rozdiely a ostatné faktory** mali celkom pozitívny vplyv 0,1% HDP.

BOX 1: Vývoj dlhu ostatných subjektov verejnej správy (mimo štátneho dlhu)

Dlh subjektov verejnej správy, okrem ústredných rozpočtových organizácií, poklesol o 62 mil. Eur (0,1% HDP). Z hľadiska príspevkov k tejto zmene mali najväčší vplyv obce. Ostatné subjekty mali zanedbateľný vplyv.

V prípade **obcí** klesol dlh o 32,0 mil. Eur. Tento pokles je zapríčinený najmä prebytkovým hospodárením rozpočtov obcí v roku 2012 v sume 81 mil. Eur. Keďže časť prebytku vo výške 42 mil. Eur zostalo nepoužitých na bankových účtoch, príspevok k zníženiu dlhu bol o to nižší. Okrem toho obce poskytli pôžičky v sume 2 mil. Eur a nakúpili majetkové podiely v sume 5 mil. Eur.

Pri hodnotení vývoja dlhu obcí je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že časť záväzkov obcí je aj voči iným subjektom verejnej správy. Takéto záväzky sa z pohľadu vyčíslenia celkového dlhu verejnej správy konsolidujú (vylučujú sa - neberú sa do úvahy). V roku 2012 obciam narástli záväzky voči Štátnemu fondu rozvoja bývania v sume 27 mil. Eur a naopak poklesli záväzky voči iným obciam. Po zohľadnení týchto transakcií je možné skonštatovať, že **obce prispeli k zníženiu celkového dlhu verejnej správy až o 58 mil. Eur, čo predstavuje zníženie záväzkov voči subjektom mimo sektor verejnej správy.**

Tab. 3: Dlh ostatných subjektov VS v roku 2012

	mil. Eur
Zmena dlhu ostatných subjektov verejnej správy	-62
1. Obce	-58
Hotovostný prebytok obcí	-81
Zmena stavu na bankových účtoch	42
Poskytnuté pôžičky	2
Nárast majetkových účastí (akcie a iné podiely)	5
Ostatné	0
Konsolidácia	-26
- ŠFRB obciam	27
- Obce obciam	-1
2. Vyššie územné celky	-3
Hotovostný deficit VÚC	9
Zmena stavu na bankových účtoch	-13
Poskytnuté pôžičky	1
Nárast majetkových účastí (akcie a iné podiely)	1
Ostatné	-2
3. Ostatné subjekty VS	0

Zdroj: RRZ, Návrh štátneho záverečného účtu SR za rok 2012

